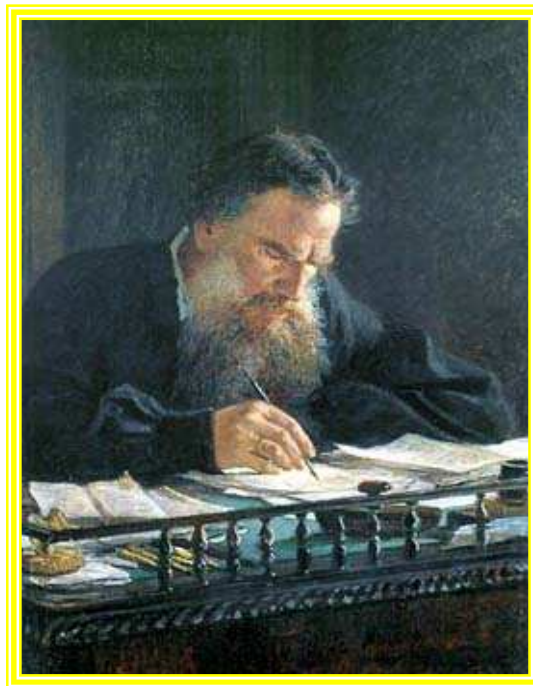

Referat

La Literatura universală

Tema: Lev Nicolaevici
Tolstoi

A efectuat: Bardier Cristina cl.12 "U"
A controlat : Malai G.V

Lev Nicolaevici Tolstoi

Născut într-o familie din nobilimea rusă, trăiește o copilărie luminoasă și o tinerețe aventuroasă, împărțită între studii literare și juridice, încercări de reformare a vieții țăranilor, călătorii, activitate militară (participă la campaniile din Caucaz și la Războiul Crimeei) și scriitoricească. A fost unul dintre cei mai mari scriitori ai Rusiei.

Lev Nikolaevici Tolstoi s-a născut la 28 august 1828 la Iasnaia Poliana, gubernia Tula, într-o veche familie de nobili moșieri. Tatăl scriitorului făcea parte din generația care a participat la războiul de apărare a patriei împotriva lui Napoleon, din 1812. El s-a căsătorit cu Maria Nikolevna Volkonskaia în anul 1822, devenind astfel posesorul unei însemnate averi, adusă ca zestre de către bogata prințesă. Mama lui Tolstoi, femeie foarte cultă (cunoștea câteva limbi străine), moare când viitorul scriitor nu împlinise nici încă doi ani.

Tolstoi își petrece copilăria la Iasnaia Poliana- moșia mamei sale. Numele aceste localități este strâns legat de memoria marelui scriitor, care și-a scris majoritatea operelor în locul care a constituit leagănul primei lui copilării.

După moartea Mariei Volkonskaia (mama scriitorului), de educația copiilor (Tolstoi avea trei frați mai mari) s-a ocupat o rudă a familiei, T.A. Ergolskaia, de care scriitorul amintește deseori cu dragoste și duioșie. Ea a fost prima care i-a sădit în suflet iubirea pentru om și frumos și de la ea a primit Tolstoi cel dintâi îndemn de a scrie. Asemeni tuturor familiilor de nobili înstăriți, familia lui Tolstoi a încredințat la început instrucția copiilor unor guvernori străini, iar mai târziu - profesorilor, tot străini.

În anul 1837, întreaga familie se mută la Moscova, pentru a înlesni copiilor continuarea studiilor în instituțiile de învățământ superior. În același an moare tatăl scriitorului și orfanii sunt luați sub tutela contesei Osten-Saken, sora acestuia. Nu după mult timp însă, moare și contesa Osten-Saken, iar copii trec sub tutela contesei Iușkova, cea de-a doua soră a bătrânului Tolstoi și soția guvernatorului orașului Kazan.

În anul 1844, Lev Tolstoi începe să frecventeze cursurile facultății de limbi răsăritene la Universitatea din Kazan, însă după un an abandonează studiul limbilor și se înscrie la facultatea de științe juridice. În final se întoarce în satul natal înainte de a-și încheia studiile, descurajat fiind de calitatea slabă a relațiilor sociale și academice pe care le avea. Totuși a reușit să-și facă un prieten, pe Dmitri Diakov, cu care mai discuta despre religie, politică și alte aspecte sociale. În această perioadă a tinereții el organizează petreceri, este prezent la toate balurile și se complace în ambianța fastuoasă a cercurilor aristocratice pe care le frecventa.

Aspecte foarte grăitoare din copilăria, adolescența și tinerețea scriitorului se întâlnesc în trilogia sa autobiografică, opera cu care Tolstoi își face debutul în literatură.

Perioada aceasta în care scriitorul este atras de strălucirea lumii mondene, ia sfârșit în scurt timp. Înzestrat cu o natură neobișnuit de complexă, Tolstoi surprinde încă de pe atunci discordanța dintre forma strălucitoare și conținutul sterp al vieții aristocrației nobiliare. El surprinde ridicolul acestei lumi izvorât din contradicțiile de neîmpăcat dintre fond și formă și începe să fie frământat de gânduri contradictorii, care devin cu atât mai complicate cu cât i se lărgeste orizontul cultural. Cunoașterea vieții Rusiei devine pentru Tolstoi problema centrală a preocupărilor sale.

Tineretea

L. N. Tolstoy în tinerețe În anul 1847, frații își împart între ei averea părintească. Lui Lev Tolstoy îi revine moșia Iasnaia Poliana, situată la 200 km la sud de Moscova, în apropiere de orașul Tula. Însuflețit de idei democratice, Tolstoy căuta să îmbunătățească viața celor 330 de iobagi de pe moșia sa. Încercările lui au dat greș chiar de la început, deoarece iobagii își priveau noul stăpân cu neîncredere, iar tânărul Tolstoy nu înțelegea contradicțiile de neîmpăcat dintre iobagi și moșieri (experiența relatată în romanul *Învierea*). Retrăgându-se la moșia sa, Tolstoy își alcătuește în această perioadă un vast program de studiu ce cuprindea un număr de materii foarte diferite unele de altele, menite să-i deschidă un orizont larg asupra cuceririlor omenirii pe tărâmul științei și artei. În doi ani, Tolstoy reușește să realizeze o bună parte a planului său; acest lucru reiese din faptul că încă la începutul anului 1849, Tolstoy întreprinde o călătorie la Petersburg în vederea susținerii examenelor de candidat la științe juridice; după primele examene însă, fără vreun motiv deosebit, Tolstoy părăsește Petersburgul.

Mereu frământat de necesitatea de a activa într-un domeniu oarecare, de a fi de folos societății, Tolstoy se înrolează în anul 1851 în rândurile armatei ruse care acționa în Caucaz. Departele de lumea mondenă, în mijlocul sălbatei naturi a Caucazului, cântată cu atâta măiestrie de Pușkin și Lermontov, în mintea lui Tolstoy se înfiripa ideea "autodesăvârșirii", care, cu timpul, va căpăta amploare, devenind baza filozofiei lui de esență mistică, religioasă și, în ultima instanță - reacționară. Tot aici își începe Tolstoy activitatea lui de scriitor. În anul 1852, el trimite redacției revistei "Sovremennik" prima parte a trilogiei autobiografice intitulată "*Copilăria*". În această perioadă scrie și povestirile "*Incursiunea*", "*Tăierea pădurii*" și altele, cu subiecte luate din viața de campanie.

În anul 1854, Tolstoy este transferat în armata dunăreană și locuiește timp de câteva luni la

București. Se reîntoarce în patrie odată cu începerea războiului din Crimeea și ia parte la apărarea Sevastopolului. Cu acest prilej Tolstoy se manifestă ca un devotat fiu al patriei, luptând alături de soldații de rând, în care vede întruchiparea vitejiei și a abnegației duse până la sacrificiul de sine. Scenele de bătălie, uimitoare prin plasticitatea lor, pe care le întâlnim în epopeea "*Război și pace*" sunt rodul observațiilor proprii din timpul apărării Sevastopolului. Dealtfel Tolstoy immortalizează acest moment de cotitură în istoria Rusiei în ciclul intitulat "*Povestiri din Sevastopol*".

Contele L. N. Tolstoy la 26 de ani, în 1854

În anul 1856, Tolstoy demisionează din armată și se dedică activității beletristice. În această perioadă el colaborează la cele mai însemnate reviste ale timpului, printre care și la revista "Sovremennik" - devenită

tribuna de luptă a democraților-revoluționari. De la "Sovremennik", Tolstoy se retrage în același timp cu Turgheniev, după "ruptura" ce are loc între scriitorii aparținând clasei nobiliare și cei din rândul raznocinților.^[2]

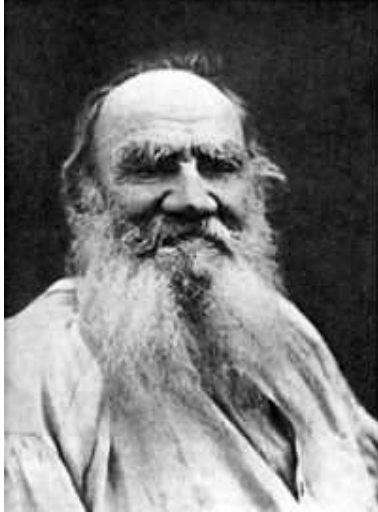
Tolstoy întreprinde o călătorie în străinătate, în 1857, unde are prilejul să cunoască aspecte din viața burgheziei apusene. El vizitează Franța, Elveția, Germania și Italia, după care se reîntoarce la moșia sa de la Iasnaia Poliana.

Între anii 1881 — 1901 Tolstoy locuiește mai mult la Moscova, pentru a înlesni copiilor posibilitatea de a urma școala. Își continuă munca literară și felul de viață simplu, luând parte în

același timp la viața obștească. În 1882, participă la recensământul din Moscova, iar în anii de foamete 1891 — 1894, ia parte la organizarea ajutorării țăranilor. Între anii 1880 — 1900 Tolstoi scrie nuvelele: „*Moartea lui Ivan Ilici*”, „*Sonata Kreutzer*” și operele dramatice: „*Puterea întunericului*”, „*Cadavrul viu*” și „*Roadele instrucțiunii*”. Spre sfârșitul ultimului deceniu al secolului al XIX-lea, Tolstoi scrie romanul „*Învierea*” și nuvela „*După bal*”, opere în care artistul realist ocupă din nou primul loc, lăsând în umbră pe filozoful moralist.

Bătrânețea

La 70 de ani Tolstoi e în culmea gloriei - o glorie universală, cum numai **Voltaire** și **Goethe** o mai cunoscuseră. Dar în familie viața devine infernală.

În anul 1901, Tolstoi pleacă în Crimeea pentru a se lecu de pneumonie, după care se reîntoarce la Iasnaia Poliana, unde rămâne până în preajma morții sale. În același an el este excomunicat din biserică (mai ales din cauza ultimului său roman - „*Învierea*” - unde atacă fățiș biserica). Guvernul țarist, al lui Nicolae al II-lea, ar fi procedat, desigur, și mai drastic, însă gloria lui Tolstoi era „*prea mare* - după spusele unui general de jandarmi - *pentru ca închisorile rusești s-o poată cuprinde*”. Și într-adevăr, nu se putea trece cu vederea faptul că în ultimile decenii figura scriitorului de la Iasnaia Poliana a stat neîncetat în centrul atenției opiniei publice din lumea întreagă. Revoluția din anul 1905 l-a găsit pe Tolstoi preocupat de același frământări și chinuit de contradicția dintre sincera lui dorință de a veni în ajutorul țăranilor și teoria neîmpotrivirii la rău prin violență. Credința în eficacitatea acestei teorii îi este de multe

ori contrazisă de mersul firesc al istoriei și scriitorul nu poate să nu recunoască uneori binefacerile revoluției. Tolstoi nu poate rămâne indiferent la numeroasele execuții din perioada reacțiunii stolpiniște de după revoluția din 1905 și scrie plin de revoltă și indignare articolul „*Nu pot să tac*” (1908), în care atacă direct guvernul.

Sfirsitu vietii

Acest sfâșietor chin moral îl determină pe Tolstoi ca la 28 octombrie 1910, în vârstă de 82 de ani, să părăsească Iasnaia Poliana, și să plece, împreună cu medicul său D. Makovițki, într-un vagon de clasa a 3-a, fără a avea o țintă precisă. Nerezistând călătoriei, Tolstoi răcește în tren, se îmbolnăvește de pneumonie, și moare la 7 (20 noiembrie) 1910, în mica gară Astapovo.

Tolstoi a fost înmormântat la Iasnaia Poliana, așa cum ceruse, în locul unde în copilărie căutase bețișorul fermecat cu ajutorul căruia urma să dăruiască omeniri fericirea.

În timpul Uniunii Sovietice domeniul Iasnaia Poliana a devenit proprietatea statului. În conac și în școala înființată de Tolstoi la Iasnaia Poliana s-a instituit o bibliotecă și un muzeu care au avut greu de suferit de pe urma invaziei naziste. După război urmele distrugerilor au fost înlăturate și Iasnaia Poliana a revenit poporului ca loc de reculegere și de studiu.

În ultima perioadă a vieții, L. Tolstoi trăiește o puternică criză morală, care îl face să renunțe la avere, să se apropie de viața celor mulți, să caute sensul existenței în iubirea de oameni și - în ciuda măsurilor represive luate de autoritățile țariste - să protesteze prin scris împotriva abuzurilor și să ceară reforme pentru îmbunătățirea sorții celor asupriți. În această perioadă scrie romanul „*Învierea*” și dramele „*Puterea întunericului*” și „*Cadavrul viu*”. Ca un punct culminant al acestei crize, Lev Tolstoi își părăsește la vârsta de 82 de ani casa și familia, plecând spre o destinație necunoscută. Își găsește moartea într-o stație de cale ferată, unde boala îl obligase să se oprească.

